

Jiří Kostelník : MUŽ NENÍ ŽENA

(článek pro časopis Život v Kristu)

Před třiceti lety byste si přečetli název článku a řekli: „Co to je za hloupost?“ Ale dnes to může vypadat jako název seriózního článku do diskuse o genderové problematice. A za dalších deset let možná nebude mít nikdo odvahu článek s tímto názvem vytisknout. Nacházíme se ve skutečně divné době, kdy lidé mají za úkol přestat tyto dva, muže a ženu, *diskriminovat* – což z latiny znamená *rozlišovat*.

Proto jsem se rozhodl, že napíšu tento ryze diskriminační, genderově stereotypní a snad ještě legální článek o mužích pro muže. Aby si snad muž (kterého doba příliš hladce oholila, navlíkla do růžové vypasované košile a jiných směšných oblečků, dala mu k jídlu zrní, poslala ho na mateřskou, ustanovila nad ním šéfovou v práci a často i doma, zbavila ho meče, boje, odvahy a zodpovědnosti) ještě vzpomněl, kým kdysi byl a jakou má roli.

Je to několik roků zpátky, kdy jsme se ve sboru rozhodli ke „konečnému řešení“ mužské a ženské otázky. Otevřeli jsme Písmo, vyhledali v něm všechna místa, která se vyjadřují o rolích mužů a žen a následně jako sbor strávili tři intenzivní dny snahou pochopit a srovnat krok s tím, co je psáno. Bylo to pro nás místy trapné a pokořující, ale dobré ovoce v rodinách z toho dojídáme dodnes – když to řeknu za naši mužskou část: podařilo se nám zpacifikovat některé sestry, převzít zodpovědnost, v rodinách to méně

skřípe a z chlapců rostou chlapi. A myslím, že i sestry si to pochvalují – protože tajemství je v tom, že z pravého mužství mají největší prospěch ženy.

Tehdy jsme při intenzivních přípravách rovněž objevili problematiku genderové ideologie – nikdy předtím jsme se o to nezajímali (z těchto poznámek později vznikla přednáška, kterou jste možná někteří slyšeli, a článek v ŽvK).

Díky tomuto trendu ve společnosti dnes jako muži už nečelíme jen vlastním hříšným sklonům a zbabělosti, které nás vedou k tomu, abychom se vyhýbali náročné mužské roli, ale měli bychom si uvědomit, že naše role je systematicky a ideologicky ničena kulturou, ve které žijeme. Už téměř 20 let probíhá v Evropě proces tzv. genderového mainstreamingu, který má za úkol ve všech oblastech života položit rovnítko mezi pohlaví (nikoli jen prohlásit, že muž a žena jsou dvě stejně hodnotné bytosti, jak to vidíme i my, křesťané – ale jde o to zglajchšaltovat role mužů a žen). Kdo se o to zajímá, ví, že to není konspirační teorie, ale oficiální strategie zakotvená v dokumentech EU.

Duchovní matka těchto myšlenek, Judith Butlerová, tvrdí, že: „*Biologické pohlaví nemá žádný význam pro identitu člověka. Pohlaví představuje pouze diktaturu přírody, od které se člověk musí osvobodit. ... Pojmy muž a žena, otec a matka, musí být ve prospěch svobodného sebedefinování zrušeny. Veškeré heterosexistické prvky ve*

společnosti je třeba ve všech oblastech vymýtit. Pojmy muž, žena, manželství, rodina, nemají žádný nárok na přirozenost – pouze ospravedlňují nadvládu muže nad ženou, nadvládu heterosexuality nad ostatními formami sexuality. A je nutno je vymýtit i s kořeny.“

Takže lidem, od nichž tento vítr vane, nejde jen o často deklarované „rovné pracovní příležitosti“, ale jejich záměr míří dál, až k věcem, které mnohem víc smrdí sírou. Kdosi o tom řekl, že „na rozdíl ode všech předchozích ideologií je tato jako sekera přiložená k samotným základům lidské existence.“ Mezinárodně známý odborník na sociální psychiatrii, Tony Anatrella, který je rovněž docentem na svobodných Fakultách filozofie a psychologie v Paříži a konzultor Papežské rady pro rodinu a pastorační, napsal: „Genderová ideologie určitě napáchá více škody než marxismus.“ V roce 2015 do toho však vstoupila migrační krize z muslimských zemí, tak uvidíme v budoucnu, kdo z koho.

My však jsme z Boží milosti křesťané, nám vládne Kristus. Naše mužská role je zde od Boha, od stvoření světa. Naše svatá Písma – už kniha Genesis – ustanovují muže do role autority, ochránce, pečovatele a v případě manželství do role otce a hlavy rodiny. Ženu staví do role pomocnice, pečovatelky a v případě manželství do role tvůrkyně domova a matky. Ale i ti, kdo nežijí v manželství, mají roli duchovních otců a matek v církvi. Takto jsme byli stvořeni, tak nám to bylo svěřeno Bohem. Minout se v této věci znamená hřích.

📖 (ČSP) **Deuteronomium 22:5** *At není oblečení muže na ženě a muž nechť neobléká oděv ženy, protože každý, kdo dělá takové věci, je*

ohavností pro Hospodina, tvého Boha.

Jasně rozlišení pohlaví je ochranou před pokřiveností a zvráceností. Věřím, že tento biblický výrok se dá rozšířit na celou oblast mužství a ženství – dá se říct: „Muž neobleče vizáž, způsoby ani roli ženy (obdobně žena neobleče vizáž, způsoby ani roli muže)“.

My, bratři, jsme muži – to je druhý nejhlubší základ naší identity, hned po tom, že jsme lidé – ten určuje naši životní roli. Jak uvidíme, mužská role není jednoduchá, ale pro muže je to jediná správná cesta.

Co je tedy mužskost a jak nejlépe ji vystihnout? Kdo z lidí je příkladem dokonalého muže? V padlém světě se každý muž nachází někde na škále mezi krajními polohami: zženštilý a mačo. Dokonalost těžko hledat. V bezhříšném stavu žili jen dva muži: Adam a Ježíš. O Adamovi toho moc nevíme, ten svůj stav opustil příliš brzy – když u stromu poznání skončil pod pantoflem.

Mnohem lepším obrazem je Ježíš – On jediný žil bez hříchu (Žd 4:15), nebyl nijak pokřiven, je obrazem dokonalého lidství i mužství (Ef 4:13). Někdo by mohl říct: „tématem Bible přece není jeho mužství!“ To samozřejmě není, ale minimálně jedno místo z Nového Zákona o něm, jako o příkladu pravého muže, mluví:

📖 (ČSP) **Efezským 5:22-33** *Ženy, podřizujte se svým mužům jako Pánu, neboť muž je hlavou ženy, jako je Kristus hlavou církve; on je záchráncem těla. Ale jako církev je podřizena Kristu, tak i ženy ve všem svým mužům. Muži, milujte své ženy, jako i Kristus miloval církev a sám sebe za ni vydal, aby ji posvětil, když ji očistil vodní koupelí v slovu, aby sám sobě postavil slavnou církev,*

kteřá by neměla poskvřny ani vrásky ani čehokoliv takového, ale byla svatá a bezúhonná. Takto jsou povinni i muži milovat své ženy jako svá těla. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe. Neboť nikdo nemá své tělo v nenávisti, ale žíví je a pečuje o ně, jako i Kristus o církev. Vždyť jsme údy jeho těla, z jeho masa a z jeho kostí. „Proto opustí člověk otce i matku a přilne ke své ženě, a budou ti dva jedno tělo.“ Toto tajemství je veliké; vztahují je však na Krista a na církev. Ale také jeden každý z vás ať miluje svou ženu jako sám sebe a žena ať se bojí svého muže.

Muž podle Kristova vzoru je autoritou, zachráncem, milujícím, sebeobětujícím, trpícím nositelem kříže, odvážným, statečným mužem, vykonavatelem vůle svého Krále. (A kdo z tohoto nekompromisního mužství má největší prospěch? Ať si to žena uvědomuje nebo nikoli, je to ona.) To, co je zde o Kristu jako o muži, se netýká jen mužů žijících v manželství. Také svobodný apoštol Pavel byl pravým mužem podle Ježíšova vzoru:

„... nehledám svůj prospěch, nýbrž prospěch mnohých, aby byli zachráněni. Napodobujte mě, jako i já napodobuji Krista.“ (1K 10:33-11:1) Známe přece Pavlovu lásku, statečnost a k tomu náležející utrpení.

Umělci někdy příliš fantazirovali, když zjemňovali Ježíšovy rysy na některých obrazech, pod nimiž čteme názvy jako: „Ježíš se modlí“, „Ježíš a děti“, „Ježíš s ovečkou v náručí“, „Ježíš při poslední večeři“, apod. Ale všimněte si, že klíčové okamžiky evangelia už ani umělcům nedovolují dělat z něj někoho jiného. Zkrvavený po bičování, pod tíhou kříže, na kříži – tam i na obrazech

vždycky vidíme skutečného muže. Ještě, že tak.

Před pár lety mě oslovila kniha Johna Eldredge, Srdce muže, kde autor velmi hezky vystihl kristovskou mužskou roli: *„V srdci každého muže třímají tři velké touhy: podstoupit boj, prožít dobrodružství a zachránit krásnou paní. Jeho srdce bije touhou po spravedlnosti, po vroucí lásce milované paní, po oddané službě pravému Králi a velkých činech, o nichž vypravují dávné legendy. Každý muž je bojovník, který potřebuje vědět, odkud přichází a z jakého je těsta.“*

Co vy na to, chlapi?

Vzít svou roli muže je čistě naše chlapská záležitost. Maminka, sestra ani manželka z nás nikdy muže neudělají. Na otázku, zda má manželka nějakou moc udělat něco s mužstvím svého manžela, se dá odpovědět: „Ano má! Může ho zničit.“ Pozitivně může podpořit roli svého muže jen tím, že sama zaujme svou roli ženy statečné (Př 31. kap.), aby se muž mohl bez překážek chopit své role a sedět v branách města se staršími země. Ale mužská role, to je pouze naše mužská záležitost.

Je ještě jedna důležitá oblast, kde to musíme vzít do rukou my muži – a to výchova chlapců. Měkkí muži ani mačové ani ženy z kluků skutečné muže neudělají. Chlapci potřebují zdravé prostředí zralých mužů. Mělo by být v křesťanských rodinách (alespoň pokud jsou lidé už delší dobu věřící) a v církvi. Pokud vychovává syna vdova, opuštěná nebo rozvedená žena, měla by pro něj najít aspoň nějaké mužské prostředí. Určitě by s tím měl pomoci i sbor.

Mladí muži potřebují vyrůstat s dospělými. Ke zralosti je určitě

nepřivede parta vrstevníků (někteří odborníci dokonce tvrdí, že je to nejvíce nepřirozený a nezdravý kolektiv, který lidé zažijí jen v ústavní péči, ve škole a na vojně ... v církvi ho máme v podobě tzv. „dorostu“ a „mládeže“).

Když jsme před lety hledali, jak to dělat, aby ve sboru nevznikala generační propast, narazili jsme na zajímavou myšlenku o uvádění mladých lidí mezi dospělé. Generační propast vzniká tehdy, když mladí lidé v určitém věku (12-13 let) přirozeně přestanou být součástí dětského světa, ale ještě nejsou součástí toho dospělého. Ocitají se v meziprostoru a potřebují někam patřit. Pokud je v této chvíli jasným a zřetelným způsobem nepřijmou mezi sebe dospělí, vytvoří se alternativní skupina vrstevníků a vzniká generační propast. Mladí lidé s tím nemůžou nic udělat. Kdyby mladý člověk překročil tento pomyslný práh ze své strany, bylo by to považováno za drzost. Proto uvést mladé lidi mezi dospělé musí být určitě úkolem dospělých.

Protože to ve sborech neděláme, máme tady generační bariéry. Trápíme se tím a místo, abychom uváděli mladé mezi dospělé, snaží se někteří dospělí pronikat do alternativního světa mladých. Mnozí to dělají za cenu ztráty důstojnosti. Místo, aby se mladí mohli chovat dospěle mezi dospělými, chovají se tito dospělí infantilně a trapně mezi mladými.

Moudří předkové to dělali jinak. Nesnažili se být dětmi mezi náctiletými – ale uváděli náctileté mezi dospělé. Např. Židé to dělají u chlapců ve 13 letech (bar micva), u dívek ve 12 (bat micva). Podobně to dělala i církev – k tomuto účelu dříve sloužila z části konfirmace, u katolíků biřmování. V tradičních společnostech existovaly a stále existují různé rituály uvádění do dospělosti. Nejde o nic duchovního –

spíše o veřejnou záležitost, kdy jsou věci jasně vysloveny a celé společenství od té chvíle změní vůči mladému člověku své chování a přijme ho mezi dospělé.

Tyto myšlenky nás vedly až ke zrušení „dorostu“ a „mládeže“, jakožto jakési ústavní péče sboru o ty, kdo jsou za generační propastí. Místo toho jsme začali prohlašovat mladé lidi ve 13 letech za dospělé a přijímat je přirozeně mezi sebe. Dnes nepocitujeme ve sboru žádnou generační mezeru. Mladí lidé mají i o mnoho desítek let starší přátele. Chovají se zodpovědně a prohloubilo to i rodinnou atmosféru ve sboru.

Co se týče výchovy mladých mužů, co může být prospěšnější než to, když má mladý muž kromě otce i jiné přátele mezi zralými muži sboru (Př 27:10)? Se kterými mluví, pracuje a zná jejich zápasy? Je to lepší než zprostředkovávat partě přerostlých kluků stále výkonnější trenážery mužství (adrenalinové sporty, válečné filmy, paintball, apod.).

Bratře, hled' na kříž! Tam to všechno je. A pak se chop této své mužské role a statečně ji nes. Vzpomeň si, jak se měl starozákonní soudce Barák ujmout své kristovsky mužské role a následovat nepohodlný Pánův příkaz. Ale Barák byl zbabělý. Když se pak úkolu zhostila žena Jáel a zfušovala to bez pořádného náčiní – byl to zjevný trest a potupa pro Baráka a pro jeho meč. (Sd 4. kap.) Muži, chopte se své cesty a následujte Krista, nebo vám bude trapně, až bude nějaká žena ťukat kladívkem do stanového kolíku tam, kde měl zasvištět váš meč.